

Resumé

Pavel Večeřa ve svém textu píše o kolaboraci a pasivním odporu novinářů během protektorátu. I během nadvlády Němců byly naše noviny publikovány v češtině, nicméně i tak byla česká média pod kontrolou okupantů. Tisk proto byl cenzurován a regulován, především po roce 1940/1941 (do té doby byli nacisté ochotni tolerovat personální kontinuitu z doby před válkou). Před protektorátním novinářem tak stála určitá volba. Jak se daný člověk rozhodl, záleželo především na něm, na jeho charakteru, odvaze a zejména pak na jeho vnitřní mravní síle. Někteří se dopouštěli různých stupňů kolaboračního jednání, počínaje pasivním dodržováním příkázaných norem a konče denunciantstvím. Vedle kolaborantů se ovšem na vytváření protektorátních médií podíleli i novináři, kteří se za daných okolností snažili vykonávat svou práci s ohledem na čest osobní i národní a kteří se snažili si zadat s režimem co nejméně. Tito novináři hledali cesty, jak sdělit českému adresátu své skutečné smýšlení, a přitom vůči okupantům postupovat zdánlivě loajálně a možná i kolaboračně (u některých totiž zdánlivá kolaborace byla pouhým krytím).

Největší formu odporu vůči systému vyjadřovala přímá distance od protektorátu, mnozí čestní a vlastenečtí novináři se nicméně uchýlovali spíše k tzv. subverzi. Jejím nástrojem byly různé taktiky, které se snažily posilovat obranné reflexe porobeného národa. K nim patřilo: zdůrazňování státoprávní svébytnosti vůči protektorátu, zachovávání ideálů a norem vycházejících z první republiky, odkládání realizace vnucených okupačních opatření a s tím spojená snaha předcházet negativním účinkům těchto opatření, zesměšňování okupační moci, a nakonec neochota podporovat činy představitelů okupační moci.

Tyto postupy odporu novinářů vůči okupaci měly nicméně zřetelně sestupnou tendenci.

Linda Hutchenová se ve svém textu zabývá adaptací. Podle ní je adaptace již nedílnou součástí naší kultury. Filmové adaptace vyhrávají ceny, filmovým studiím vydělávají peníze a těší se i velké popularitě u diváků. Potěšení, které divák zažívá při sledování adaptace, pochází podle Hutchenové především z opakování a variace. Divák si užívá rituál v kombinaci s překvapením, které se mu díky variaci dostane. Spojení vzpomínky na starší dílo s obavami z nové adaptace diváka přitahuje.

Hutchenová si nicméně myslí, že adaptace by neměla být posuzována podle toho, jak se blíží původnímu dílu a přirovnává tak adaptaci k překladu. Podle ní stejně jako překlad ani adaptace nemůže být doslovná.

Podle Hutchenové je tak adaptace opakováním, ale opakováním bez replikace. Adaptace sice popisuje stejný příběh, ale jinými způsoby. Konkretizuje a aktualizuje myšlenku původního díla. Může dílo zjednodušit, nebo naopak zkomplikovat či dělat analogie. Adaptace může i původní dílo kritizovat, nebo mu naopak projevit respekt.

Adaptace je tak podle Hutchenové za prvé transpozice jiného rozpoznatelného díla. Za druhé kreativní snaha znovu vytvořit a znovu interpretovat starší dílo za třetí je forma intertextuality, při které prostřednictvím našich vzpomínek spojujeme a variujeme dílo s díly jinými.